TÒA ÁN NHÂN DÂN **TỈNH LÀO CAI**	**CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM** **Độc lập – Tự do – Hạnh phúc**

Bản án số: 07/2018/HNGĐ-PT
Ngày 28 - 8 - 2018
V/v "Ly hôn"

NHÂN DANH
NƯỚC CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM

TÒA ÁN NHÂN DÂN TỈNH LÀO CAI

- Thành phần hội đồng xét xử phúc thẩm gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên tòa: Ông Vũ Minh Quán.

Các Thẩm phán: Ông Đặng Phi Long; Ông Trương Quyết Thắng.

- Thư ký phiên tòa: Bà Lự Thị Như Quỳnh - Thư ký Tòa án nhân dân tỉnh Lào Cai.

- Đại diện Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Lào Cai: Bà Trần Thị Minh Phương - Kiểm sát viên tham gia phiên tòa.

Ngày 28/8/2018, tại trụ sở Tòa án nhân dân tỉnh Lào Cai xét xử phúc thẩm công khai vụ án thụ lý số 07/2018/TLPT-HNGĐ ngày 14/5/2018 về việc: "*Ly hôn*". Do bản án hôn nhân gia đình sơ thẩm số 01/2018/HNGĐ-ST ngày 10/4/2018 của Tòa án nhân dân huyện A, tỉnh Lào Cai bị kháng cáo.

Theo Quyết định đưa vụ án ra xét xử số 08/2018/QĐ-PT ngày 11/7/2018 giữa các đương sự:

1. Nguyên đơn: Ông Tẩn Sài Q - Sinh năm: 1969;

ĐKHKTT: Thôn D, xã S, huyện A, tỉnh Lào Cai

Nghề nghiệp: Tự do; Dân tộc: Dao.

2. Bị đơn: Bà Lý San M - Sinh năm: 1970

ĐKHKTT: Thôn Y, xã X, huyện A, tỉnh Lào Cai.

Nghề nghiệp: Tự do; Dân tộc: Dao.

3. Người kháng cáo: Bà Lý San M là bị đơn trong vụ án.

NỘI DUNG VỤ ÁN

Theo hồ sơ và bản án sơ thẩm, vụ án có nội dung như sau: Ông Tẩn Sài Q và bà Lý San M về chung sống với nhau từ năm 1985 không có đăng ký kết hôn theo quy định của pháp luật mà được hai bên gia đình cưới hỏi theo phong tục

tập quán địa phương. Sau khi về chung sống, vợ chồng hạnh phúc được một thời gian thì phát sinh mâu thuẫn, nguyên nhân là do tính tình không hợp, vợ chồng thường xuyên cãi chửi nhau do bất đồng Q điểm sống. Mâu thuẫn của hai vợ chồng đã được hai bên gia đình và thôn xóm hòa giải nhưng không có kết quả. Do mâu thuẫn trầm trọng nên ông bà đã sống ly thân từ năm 2013, không ai Q tâm đến ai, đến nay ông Q xét thấy tình cảm vợ chồng không còn nên ông viết đơn đề nghị Tòa án giải quyết cho ông Tẩn Sài Q được ly hôn với bà Lý San M.

Về con chung: Hai vợ chồng không có con chung và có nhận nuôi 02 con nuôi là cháu Tẩn Tả M - sinh năm 1991 và cháu Tẩn Láo T - sinh năm 1992. Hiện nay các cháu đã trưởng thành, có cuộc sống riêng nên không yêu cầu Tòa án giải quyết.

Về tài sản chung: Không yêu cầu Tòa án giải quyết.

Bà Lý San M thừa nhận Q hệ vợ chồng như ông Tẩn Sài Q trình bày, nhưng bà cho rằng tình cảm vợ chồng vẫn còn nên không đồng ý ly hôn.

Bản án sơ thẩm số 01/2018/HNGĐ-ST ngày 10/4/2018 của Tòa án nhân dân huyện A, tỉnh Lào Cai đã quyết định:

Áp dụng khoản 1 Điều 51, khoản 1 Điều 56 Luật hôn nhân và gia đình; khoản 4 Điều 147 Bộ luật tố tụng dân sự. Nghị quyết 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc Hội:

Chấp nhận đơn khởi kiện xin ly hôn của ông Tẩn Sài Q: Xử cho ông Tẩn Sài Q được ly hôn với bà Lý San M.

Ngoài ra, án sơ thẩm còn tuyên về án phí và quyền kháng cáo cho các đương sự.

Ngày 16/4/2018, bị đơn bà Lý San M kháng cáo toàn bộ nội dung bản án bản án sơ thẩm. Đề nghị Tòa án nhân dân tỉnh Lào Cai bác đơn khởi kiện của ông Tẩn Sài Q.

Tại phiên tòa phúc thẩm:

Bà Lý San M giữ nguyên nội dung kháng cáo, đề nghị Hội đồng xét xử xử bác đơn khởi kiện của ông Tẩn Sài Q.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Lào Cai phát biểu ý kiến:

- Về việc tuân theo pháp luật trong quá trình giải quyết vụ án ở giai đoạn phúc thẩm: Kể từ khi thụ lý vụ án cho đến trước thời điểm Hội đồng xét xử nghị án, Hội đồng xét xử, thư ký tòa án đã thực hiện đúng theo trình tự, thủ tục tố

tụng dân sự, những người tham gia tố tụng đều chấp hành đúng quy định của Bộ luật Tố tụng Dân sự.

- Về Q điểm giải quyết vụ án: Đề nghị Hội đồng xét xử căn cứ vào khoản 1 Điều 308 Bộ luật Tố tụng Dân sự: Không chấp nhận kháng cáo của bà Lý San M, giữ nguyên bản án hôn nhân gia đình sơ thẩm số 01/2018/HNGĐ-ST ngày 10/4/2018 của Tòa án nhân dân huyện A, tỉnh Lào Cai.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN

Căn cứ vào các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ vụ án đã được thẩm tra tại phiên tòa. Căn cứ vào kết quả tranh luận tại phiên tòa trên cơ sở xem xét, đánh giá đầy đủ, toàn diện các chứng cứ. Hội đồng xét xử nhận định:

[1] Xét Q hệ hôn nhân giữa ông Tẩn Sài Q và bà Lý San M:

Ông Tẩn Sài Q và bà Lý San M chung sống với nhau như vợ chồng từ năm 1985 không đăng ký kết hôn theo quy định của pháp luật.

Căn cứ khoản 1 Điều 131 Luật Hôn nhân và gia đình năm 2014: *"Q hệ hôn nhân và gia đình được xác lập trước ngày Luật này có hiệu lực thì áp dụng pháp luật về hôn nhân và gia đình tại thời điểm xác lập để giải quyết."*

Điểm a mục 3 Nghị quyết 35/2000/NQ-QH10 ngày 09/6/2000, v/v thi hành Luật hôn nhân và gia đình năn 2000 của Quốc Hội:*" Trong trường hợp Q hệ vợ chồng được xác lập trước ngày 03 tháng 01 năm 1987, ngày Luật hôn nhân và gia đình năm 1986 có hiệu lực mà chưa đăng ký kết hôn thì được khuyến khích đăng ký kết hôn; trong trường hợp có yêu cầu ly hôn thì được Toà án thụ lý giải quyết theo quy định về ly hôn của Luật hôn nhân và gia đình năm 2000".*

Như vậy, mặc dù ông Tẩn Sài Q và bà Lý San M không đăng ký kết hôn theo quy định của pháp luật nhưng hôn nhân của ông bà được công nhận là hôn nhân thực tế và được giải quyết về ly hôn theo quy định của Luật hôn nhân và gia đình.

Xét thấy, sau khi hai vợ chồng ông Q, bà M về chung sống với nhau được một thời gian dài sau đó phát sinh mâu thuẫn, không thể hòa hợp và chung sống cùng nhau, nên đến năm 2013 hai ông bà đã sống ly thân với nhau. Bà M đã chuyển về sinh sống tại Thôn Y, xã X, huyện A, tỉnh Lào Cai, hai bên không còn Q tâm gì đến nhau. Tòa án cấp sơ thẩm đã tiến hành hòa giải để các đương sự được đoàn tụ nhưng không thành, do vậy Tòa án nhân dân huyện A đã xét xử và chấp nhận yêu cầu khởi kiện xử cho ông Tẩn Sài Q được ly hôn với bà Lý San M.

[2] Xét kháng cáo của bà Lý San M, Hội đồng xét xử nhận định:

Về thời hạn kháng cáo: Ngày 16/4/2018, bà Lý San M có đơn kháng cáo bản án sơ thẩm số 01/2018/HNGĐ-ST ngày 10/4/2018 của Tòa án nhân dân huyện A, tỉnh Lào Cai. Đơn kháng cáo của bà M được thực hiện trong thời hạn kháng cáo theo quy định của pháp luật nên được chấp nhận.

Về nội dung kháng cáo: Bà Lý San M kháng cáo toàn bộ bản án sơ thẩm số 01/2018/HNGĐ-ST ngày 10/4/2018 của Tòa án nhân dân huyện A, tỉnh Lào Cai. Bà M cho rằng vẫn còn tình cảm với ông Q và muốn quay về chung sống nên đề nghị Hội đồng xét xử phúc thẩm bác yêu cầu khởi kiện của ông Tẩn Sài Q, để hai vợ chồng ông bà được đoàn tụ.

Hội đồng xét xử phúc thẩm xét thấy: Mặc dù không có đăng ký kết hôn, nhưng ông Tẩn Sài Q và bà Lý San M đã về chung sống với nhau như vợ chồng từ năm 1985. Sau khi chung sống một thời gian dài thì vợ chồng ông bà phát sinh mâu thuẫn, nguyên nhân là do tính tình giữa hai người không hợp; bất đồng Q điểm trong làm ăn, sinh hoạt gia đình. Vợ chồng thường xuyên xảy ra cãi chửi nhau. Mâu thuẫn của hai vợ chồng ông bà đã được hai bên gia đình và thôn xóm hòa giải nhiều lần nhưng không có kết quả.

Do mâu thuẫn trầm trọng nên năm 2013, ông Tẩn Sài Q và bà Lý San M đã sống ly thân; ông Q và bà M không còn chung sống với nhau. Bà Lý San M đã chuyển đến sinh sống ở nơi khác. Hai ông bà không còn Q tâm gì tới nhau nữa.

Như vậy khẳng định tới nay tình cảm vợ chồng giữa ông Tẩn Sài Q và bà Lý San M là không còn; mâu thuẫn vợ chồng đã trầm trọng; cuộc sống chung không thể kéo dài; mục đích hôn nhân không đạt được. Vì vậy tòa án cấp sơ thẩm xử cho ông Tẩn Sài Q được ly hôn với bà Lý San M là có căn cứ, đúng với các quy định của pháp luật.

Bà Lý San M kháng cáo không đồng ý ly hôn và bà cho rằng tình cảm vợ chồng vẫn còn là không đúng. Bà không đồng ý ly hôn nhưng bà không có biện pháp gì để cải thiện, gắn kết tình cảm vợ chồng cũng như để ông Tẩn Sài Q quay về chung sống cùng bà.

Từ những phân tích trên, xét thấy kháng cáo của bà Lý San M không có căn cứ nên không được chấp nhận, cần giữ nguyên bản án sơ thẩm của Tòa án nhân dân huyện A.

[3] Các Quyết định khác của bản án sơ thẩm sơ thẩm không có kháng cáo, kháng nghị có hiệu lực kể từ ngày hết kháng cáo, kháng nghị.

[4] Về án phí dân sự phúc thẩm: Do kháng cáo của bà Lý San M không được chấp nhận nên bà Lý San M phải chịu tiền án phí dân sự phúc thẩm.

Vì các lẽ trên;

QUYẾT ĐỊNH

Căn cứ vào khoản 1 Điều 308 Bộ luật Tố tụng Dân sự.

1. Không chấp nhận kháng cáo của bà Lý San M, giữ nguyên bản án hôn nhân gia đình sơ thẩm số 01/2018/HNGĐ-ST ngày 10/4/2018 của Tòa án nhân dân huyện A, tỉnh Lào Cai như sau:

Áp dụng khoản 1 Điều 51, khoản 1 Điều 56 Luật hôn nhân và gia đình; khoản 4 Điều 147 Bộ luật tố tụng dân sự. Nghị quyết 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc Hội quy định về án phí, lệ phí Tòa án.

Chấp nhận đơn khởi kiện xin ly hôn của ông Tẩn Sài Q. Xử cho ông Tẩn Sài Q được ly hôn với bà Lý San M.

2. Về án phí dân sự phúc thẩm: Buộc bà Lý San M phải chịu 300.000 đồng tiền án phí dân sự phúc thẩm nhưng được khấu trừ 300.000 đồng tiền tạm ứng án phí đã nộp theo biên lai số: 0003019 ngày 23/4/2018 của Chi cục thi hành án dân sự huyện A.

3. Quyết định của bản án sơ thẩm về án phí sơ thẩm không có kháng cáo, kháng nghị có hiệu lực kể từ ngày hết kháng cao, kháng nghị.

Bản án phúc thẩm có hiệu lực pháp luật kể từ ngày tuyên án.

Nơi nhận:
- TAND Cấp cao;
- VKSND tỉnh 2;
- TAND huyện A;
- CCTHADS huyện A;
- Cục THADS tỉnh Lào Cai;
- Các đương sự;
- Lưu HSVA; TA.

TM. HỘI ĐỒNG XÉT XỬ PHÚC THẨM
Thẩm phán - Chủ toạ phiên toà

Vũ Minh Quán

Thành viên Hội đồng xét xử		Thẩm phán – Chủ tọa phiên tòa
Trương Quyết Thắng	**Đặng Phi Long**	**Vũ Minh Quán**